

OSOBITNÉ DOJEDNANIA PRE POISTENIE MAJETKU PODNIKATEĽOV – ALL RISK OD-SME-AR/1117

platné od 22.11.2017

Článok 1

Úvodné ustanovenie

Pre poistenie majetku podnikateľov, ktoré uzaviera Union poisťovňa, a.s. (ďalej len „poisťovateľ“), platia Všeobecné poistné podmienky pre poistenie podnikateľov VPP-SME/1117, tieto osobitné dojednania a poistná zmluva.

Článok 2

Predmet poistenia

1. Predmetom poistenia je majetok vo vlastníctve poisteného uvedený v poistnej zmluve.
2. Predmetom poistenia môže byť aj majetok vo vlastníctve cudzích osôb uvedený v poistnej zmluve, pokiaľ ho poistený preukázateľne prevzal a využíva ho.
3. Ak sa v poistenej zmluve dojedná poistenie prerušenia prevádzky, je predmetom poistenia strata na zisku alebo strata na nájomnom za *posudzované obdobie*.
4. Poistenie sa vzťahuje na veci jednotlivo určené – poistenie *výberu* alebo na *súbor* vecí – poistenie súboru.
5. Veci uvedené v písm. a) až c) tohto odseku sú predmetom poistenia len v prípade, že sú uvedené v poistnej zmluve ako samostatný predmet poistenia:
 - a) platné bankovky a mince,
 - b) *cennosti, predmety historickej a kultúrnej hodnoty, umelecké predmety a zbierky,*
 - c) veci osobnej potreby zamestnancov (s výnimkou finančnej hotovosti a *cenností*) alebo veci zamestnancov slúžiace na plnenie pracovných úloh prinesené do miesta poistenia so súhlasom alebo na žiadosť poisteného.

Článok 3

Rozsah poistenia

1. Poistenie sa vzťahuje na všetky škody, ktoré nastali na poistenom majetku v dôsledku poistnej udalosti definovanej v čl. 4, a ktoré nie sú vylúčené v čl. 5.
2. V prípade poistnej udalosti poisťovateľ nahradí škodu na poistenom majetku v rozsahu uvedenom v týchto osobitných dojednaniach alebo v poistnej zmluve.
3. Poisťovateľ nahradí (v zmysle čl. 8) v prípade poistnej udalosti aj *primerané náklady* poisteného na:
 - a) opatrenia, ktoré vynaložil na odvrátenie bezprostredne hroziacej poistnej udalosti na poistenom majetku do výšky predpokladanej hroziacej škody, najviac

však do výšky 10% poistnej sumy poisteného majetku,

- b) dopravu *poškodenej* veci z miesta poistnej udalosti do najbližšieho vhodného miesta opravy, pričom súčet nákladov na opravu *poškodenej* veci a nákladov na dopravu *poškodenej* veci a nákladov na dopravu nesmie presiahnuť *technickú hodnotu poškodenej* veci,
- c) zistenie príčiny a rozsahu škody na poistenom majetku, ak tieto náklady vynaložil poistený s písomným súhlasom poisťovateľa, a to do výšky predpokladanej škody, najviac však do výšky 5 % poistnej sumy poisteného majetku. Tieto náklady hradí poisťovateľ aj nad výšku poistnej sumy poisteného majetku,
- d) vypratanie miesta poistenia vrátane strhnutia stojacích častí, odvozu trosiek a iných zvyškov k najbližšej skládke odpadu a ich uloženie alebo zničenie, ďalej náklady na demontáž a remontáž ostatných nepoškodených poistených vecí v mieste poistenia uskutočnené v súvislosti s opravou alebo znovuoobnovením *poškodených, zničených alebo stratených* vecí pri poistnej udalosti. Tieto náklady hradí poisťovateľ aj nad výšku poistnej sumy poisteného majetku, najviac však do výšky 5 % poistnej sumy.

Článok 4

Poistná udalosť

Poistnou udalosťou je vznik *škody* za súčasného splnenia nasledujúcich podmienok. Vznik škody:

- bol spôsobený náhodnou udalosťou, t.j. udalosťou, o ktorej sa dá predpokladať, že v priebehu doby poistenia môže nastať, nevie sa však, kedy nastane alebo či vôbec nastane,
- bol spôsobený na poistenom majetku,
- nastal počas doby poistenia,
- je dôvodom na vznik povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie podľa týchto osobitných dojednaní alebo poistnej zmluvy,
- nebol spôsobený na predmetoch uvedených v čl. 5, nebol spôsobený udalosťami uvedenými v čl. 5 alebo poistné plnenie nie je vylúčené podľa čl. 5 alebo poistnej zmluvy.

Článok 5

Vylúčenia z poistenia

1. Predmetom poistenia nie sú:
 - a) motorové vozidlá vrátane ich súčastí s prideleným evidenčným číslom, nemotorové vozidlá,

- b) lietadlá a iné lietajúce stroje, lode a iné plavidlá, lokomotívy, vagóny a iné koľajové vozidlá,
 - c) zvieratá a rastliny (pokiaľ nie sú vedené ako zásoby), porasty, pozemky, vodstvo,
 - d) *stavby*, ktoré neboli skolaudované alebo sú schátralé, opustené, neudržiavané alebo nevyužívané na určený účel dlhšie ako 30 dní pred vznikom škody a predmety nachádzajúce sa v týchto stavbách,
 - e) *stavby*, na ktorých sa v čase vzniku škody vykonávali stavebné práce, pokiaľ tieto práce mali vplyv na vznik alebo rozsah škody,
 - f) nafukovacie haly, objekty stanovovej konštrukcie, objekty s pláteným prestrešením. Predmety nachádzajúce sa v nich sa považujú za predmety na voľnom priestranstve,
 - g) verejné pozemné komunikácie (chodníky, cesty, diaľnice, mosty, tunely, nadchody, podchody), verejné rozvody vody, tepla, elektriny a plynu, verejné telekomunikačné siete,
 - h) letiská, železničné, lanové a iné dráhy,
 - i) priehrady, ochranné hrádze, úpravy tokov, prístavy, móla, plavebné kanály a komory, úpravy tokov a pod.,
 - j) bane a majetok umiestnený v nich,
 - k) atómové elektrárne, vrtné veže vrátane príslušenstva,
 - l) toxický, výbušný materiál, zbrane a munícia,
 - m) modely, prototypy, vzory,
 - n) elektronické dáta *poškodené* alebo *zničené* z akejkoľvek príčiny. Poistenie sa nevzťahuje ani na obnovenie *poškodených* alebo *zničených* elektronických dát,
 - o) akékoľvek manká, pokuty, penále alebo iné obdobné poplatky uložené poistenému akoukoľvek fyzickou alebo právnickou osobou, súdom, orgánom štátnej moci, verejným alebo občianskym orgánom, alebo stanovených všeobecne záväznými právnymi predpismi alebo zmluvnými záväzkami poisteného.
2. Poistenie sa nevzťahuje na škody spôsobené:
- a) *úmyselným konaním, nedbanlivosťou*, podvodom, spreneverou alebo trestným činom poisteného jeho manželom/kou alebo príbuzným v priamom rade alebo osobami žijúcimi s ním v spoločnej domácnosti alebo inou osobou, ktorá konala na pokyn alebo so súhlasom niektorej z uvedených osôb,
 - b) ak je poistený obchodnou spoločnosťou, *úmyselným konaním, nedbanlivosťou*, podvodom, spreneverou alebo trestným činom spoločníkov poisteného, osobami, ktoré sú členmi výkonných a dozorných orgánov poisteného, ich manželmi/kami, tiež osobami žijúcimi s uvedenými osobami v spoločnej domácnosti alebo inou osobou, ktorá konala na pokyn alebo so súhlasom niektorej z týchto osôb,
 - c) vojnovým stavom, občianskymi nepokojmi, sabotážou, *terorizmom*, štrajkami, konfiškáciou, znárodnením, rekvíziou, detenciou, embargom, karanténou, zhabaním, blokadou, pirátstvom, zásahom alebo nariadením orgánov štátnej moci a správy,
 - d) vyhrázaním sa, podvodom alebo spreneverou,
 - e) jadrovým výbuchom, jadrovou reakciou jadrovým žiarením alebo rádioaktívnou kontamináciou bez ohľadu na to, ako vznikli,
 - f) únikom alebo vypúšťaním znečisťujúcich látok alebo škodlivín (t.j. pevných, kvapalných alebo plyných dráždidiel, škodlivín, toxických alebo nebezpečných látok alebo iných látok, ktorých prítomnosť alebo uvoľnenie znamená riziko ohrozenia zdravia, bezpečnosti alebo životného prostredia),
 - g) uvoľnením, vypustením, únikom, rozptýlením biologickej alebo chemickej emisie akéhokoľvek druhu alebo azbestu, nahromadením smogu alebo prachu,
 - h) výpadkom, prerušením alebo kolísaním dodávky elektrickej energie, plynu, vody, telekomunikácií alebo iného druhu služieb,
 - i) prirodzeným opotrebením a vplyvom času (napr. kavitáciou, eróziou, koróziou, usadzovaním vodného kameňa, starnutím alebo pozvoľným škodlivým vplyvom počasia),
 - j) škody spôsobené pracovným procesom a procesom výroby,
 - k) škody vyplývajúce zo zmlúv o preprave a zasielateľských zmlúv,
 - l) vnútornou chybou, zmršťovaním, odparením, vyschnutím, vytečením obsahu, prirodzeným úbytkom na hmotnosti, zmenou chuti, vône, štruktúry alebo povrchovej úpravy, poškríbaním, alebo poleptaním povrchu,
 - m) sadaním, praskaním, vydutím, zmrštením, rozpínaním alebo zrútením stavby pokiaľ tieto javy neboli spôsobené živelnou udalosťou,
 - n) vadou a následnou škodou, za ktoré zodpovedá zo zákona alebo na základe uzavretej zmluvy dodávateľ, predávajúci, zhotoviteľ veci alebo iný zmluvný partner poisteného t.j. poškodenia, ktoré je možné si uplatniť v reklamačnom konaní,
 - o) chybami alebo nedostatkami vzniknutými pred začiatkom tohto poistenia, ktoré boli alebo vzhľadom na okolnosti mohli byť známe poisťovníkovi alebo jeho zamestnancovi,

bez ohľadu na to, či poisťovateľ o týchto chybách a nedostatkoch vedel, alebo nie.

3. Poistenie sa nevzťahuje na škody spôsobené:

- a) vystavením predmetu poistenia úžitkovému ohňu (napr. pec, krb), dymu, teplu alebo elektrickému prúdu (ak pri tom nedošlo k horeniu) alebo pádom alebo vhoďením do zdroja ohňa (pec, ohnisko a pod.) alebo tlením,
- b) výbuchom, pretlakom alebo podtlakom, aerodynamickým nárazom vzniknutým v zariadeniach poisteného v ktorých sa táto energia cieľavedome využíva,
- c) úderom blesku, ak sa podľa platných právnych noriem vyžaduje inštalácia bleskozvodu avšak poistená stavba alebo stavba, v ktorej sa nachádzajú poistené veci ho nemala v čase vzniku škody zriadený v súlade s platnými normami a revíziami,
- d) zatečením, vniknutím snehu, dažďa, krúp alebo nečistôt cez neuzavreté okná, dvere alebo iné otvory, provizórnu, neúplnú, schátralú alebo poškodenú strešnú krytinu alebo krov, pokiaľ tieto neboli poškodené živelnou udalosťou,
- e) prúdením vzduchu - vetrom, ktorého rýchlosť nedosiahla 60 km/h (resp. 16,7 m/s). Pokiaľ nie je možné preukázať na mieste poistenia výskyt *vichrice*, poskytne poisťovateľ poistné plnenie len v prípade, že poistený preukáže, že v okolí miesta poistenia prúdenie vzduchu spôsobilo škody aj na iných, rovnako odolných stavbách,
- f) *povodňou* pri menšom ako 10-ročnom prietoku (vrátane) vodného toku podľa nameraných údajov Slovenského hydrometeorologického ústavu,
- g) zaplavením územia, ktoré bolo spôsobené regulovaným vypúšťaním vôd z vodných tokov a nádrží,
- h) vzliňaním zemskej vlhkosti, zvýšením hladiny podzemnej vody alebo vzdutej hladiny spodnej vody, pokiaľ nie je v priamej súvislosti so *záplavou* alebo *povodňou*,
- i) vlhkom, plesňami, atmosférickými podmienkami bežnými v danom ročnom období a na danom mieste poistenia,
- j) rozkladom alebo skazou, s výnimkou vzniku takýchto škôd na potravinách a nápojoch podliehajúcich skaze, ak takáto škoda nastala v dôsledku chybnjej funkcie alebo výpadku chladiacich, mraziacich alebo vykurovacích zariadení,
- k) *zemetrasením*, ak v mieste poistenia nedosiahlo minimálne šiesty stupeň EMS 98,
- l) zrútením a *zosuvom pôdy* súvisiacim s ľudskou činnosťou (napr. v dôsledku stavebných prác), zrútením a *zosuvom pôdy*

a zemín následkom prírodných vplyvov do zemských dutín vytvorených ľudskou činnosťou alebo ktoré je možné na mieste poistenia predpokladať (jeho výskyt je častejší ako jedenkrát za 10 rokov).

4. Poistením nie sú kryté:

- a) škody vzniknuté počas tlakových skúšok, pri prestavbe alebo oprave *vodovodných* alebo *samočinných hasiacich zariadení*,
- b) škody vzniknuté priamo z otvorených vodovodných kohútikov, napr. vodou pri umývaní, sprchovaní, kúpaní alebo praní,
- c) škody vzniknuté na armatúrach alebo zariadeniach pripojených na potrubie zabudované na vonkajšom murive stavby alebo na potrubí zakopanom v zemi v hĺbke menšej ako 60 cm v dôsledku zamrznutia kvapaliny,
- d) škody vzniknuté zamrznutím kvapaliny v dôsledku toho, že budova nebola vykurovaná alebo bola vykurovaná nedostatočne,
- e) škody spôsobené uniknutím kvapaliny z *nádrží*, ktorých obsah nie je aspoň 50 litrov,
- f) náklady na novú plynovú náplň, pokiaľ pôvodná plynová náplň neunikla v súvislosti s poistnou udalosťou,
- g) škody vzniknuté tuhnutím obsahu jednotiek zadržujúcich alebo prepravujúcich tavené materiály pokiaľ k tomu nedôjde následkom poistnej udalosti.

5. Poistenie sa nevzťahuje na škody spôsobené:

- a) *krádežou*, alebo *krádežou* pri preprave, ak si páchatel prisvojí poistenú vec v prípadoch, keď nedošlo k *prekonaniu prekážky*, spôsob *prekonania prekážky* nie je možné zistiť alebo bol použitý originálny kľúč, legálne zhotovený duplikát, vstupný kód, vstupná karta a pod. (s výnimkou ak *chránený priestor* otvorí pomocou originálneho kľúča, legálne zhotoveného duplikátu, vstupného kódu, vstupnej karty a pod., ktorých sa zmocnil *krádežou* alebo *lúpežou*),
- b) *lúpežou* alebo *lúpežou* pri *preprave*, ak škoda vznikla v dôsledku:
 - i. neočakávaného strhnutia poistenej veci páchatelom z pleca (ramena, chrbta a pod.) alebo jej vytrhnutia z ruky, a to aj napriek tomu, že následne orgán činný v trestnom konaní čin bude kvalifikovať ako lúpež,
 - ii. zneužitia fyzickej alebo psychickej indispozície poisteného, jeho zamestnanca alebo ním poverenej osoby, ktorá bola zapríčinená požitím alkoholu, drog, liekov či užitím psychotropných a návykových látok,

- c) *vandalizmom*, ak páchatelom bol zamestnanec poisteného a ku škode došlo v čase, keď bol umožnený zamestnancom prístup na miesto poistenia,
 - d) odcudzením a vandalizmom na:
 - i. predajných automatoch,
 - ii. bankomatoch,
 - e) pri *preprave* zariadení a zásob, pokiaľ nie je v poistnej zmluve dojednané riziko „preprava“,
 - f) pri *preprave* finančnej hotovosti alebo cenností, pokiaľ nie je v poistnej zmluve dojednané riziko „peňažný posol“,
 - g) rozdielom pri inventúre alebo audite.
6. Poistenie sa nevzťahuje na škody spôsobené:
- a) na sklách s hrúbkou menšou ako 4 mm tvoriacich súčasť nehnuteľného majetku,
 - b) vzniknutých pri rozmrazovaní skla alebo odstraňovaní náterov, doprave skla alebo pri zasklievaní.
7. Pokiaľ v poistnej zmluve nie je dojednané riziko „lom stroja/elektroniky“, poistenie sa nevzťahuje na škody na strojných alebo elektronických zariadeniach spôsobené:
- a) *skratom*, *prepätím* alebo *indukciou*,
 - b) chybou konštrukcie, projektu, vnútornou alebo skrytou chybou, zlyhaním regulačných alebo kontrolných prvkov,
 - c) chybnou funkciou alebo výpadkom chladiacich, mraziacich alebo vykurovacích zariadení,
 - d) mechanickou alebo elektrickou poruchou,
 - e) nešikovnosťou, pracovnou chybou alebo chybnou údržbou, testovaním alebo úpravou,
 - f) zlyhaním bezpečnostných zariadení, nedostatkom mazadiel, vody, pohonných hmôt alebo energií.
8. Pokiaľ nedošlo z rovnakej príčiny a v rovnakom čase aj k inému poškodeniu alebo zničeniu poisteného strojného alebo elektronického zariadenia, za ktoré je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie, nevzťahuje sa poistenie na jeho:
- a) akékoľvek časti zo skla alebo plexiskla (napr. obrazovky, žiarivky, filtre),
 - b) elektrické, elektronické, snímacie, záznamové a zobrazovacie prvky (napr. integrované obvody, mikroprocesory, čipy). To neplatí, ak sa dokáže, že ich poškodenie alebo zničenie bolo zapríčinené poisteným rizikom, pôsobiacim na tieto prvky zvonku, resp. došlo v rovnakom čase k súčasnému poškodeniu alebo zničeniu aspoň dvoch takýchto prvkov na poistenej veci,
 - c) diely a časti, ktoré sa pravidelne vymieňajú pre rýchle opotrebovanie, starnutie alebo pri zmene pracovného výkonu (napr. pneumatiky, hadice, tesnenia, laná, reťaze,
- sítá, radlice pluhov, formy, razidlá, ryté a vzorkované valce, rezné nástroje, poistky, zdroje svetla, nenabíjateľné batérie),
 - d) strojné súčasti na klzné a valivé uloženia slúžiace na priamočiary a rotačný pohyb (napr. ložiská, piesty, vložky valcov),
 - e) akumulátorové batérie a elektrochemické články,
 - f) zvukové, obrazové, dátové a iné záznamy a ich nosiče,
 - g) pomocné, prevádzkové hmoty a médiá (napr. pohonné látky, katalyzátory, oleje a mazivá, chladiace kvapaliny a iné chemikálie), spotrebný materiál a pracovné prostriedky (napr. vývojky, chemikálie, tonery, chladiace a hasiace látky, farbiace pásy, filmy, zvukové a obrazové nosiče),
 - h) iné súčasti všetkého druhu (napr. vrtáky, frézy).
9. Poisťovateľ nie je povinný poskytnúť poistné plnenie, ak k prerušeniu prevádzky došlo v dôsledku majetkovej škody:
- a) zapríčinennej stavebnými alebo montážnymi prácami na majetku poisteného alebo v jeho bezprostrednom okolí,
 - b) vzniknutej počas skúšobnej prevádzky alebo zaťažkávacích skúšok na majetku poisteného,
 - c) na finančnej hotovosti, cenných papieroch alebo ceninách, písomnej dokumentácii, evidencii týkajúcej sa poistenej prevádzky, plánoch, obchodných knihách, údajoch na nosičoch dát,
 - d) na softvéri.
10. Poisťovateľ ďalej nie je povinný poskytnúť poistné plnenie, ak sa doba prerušenia prevádzky predĺžila v dôsledku:
- a) udalosti, ktorá v priebehu doby prerušenia prevádzky spôsobila jej predĺženie a táto udalosť nie je majetkovou škodou (napr. úradným rozhodnutím, nedostatkom finančných alebo materiálnych prostriedkov potrebných na obnovu prevádzky, objasňovaním vlastníckych alebo majetkovoprávných vzťahov, výpadkom alebo prerušením dodávky plynu, vody alebo elektrickej energie),
 - b) rekonštrukcie nad rámec pôvodného stavu a charakteru poisteného majetku (napr. prestavba, inovácia).
11. Poisťovateľ nie je povinný poskytnúť poistné plnenie, ak ku škode počas *prepravy* došlo v dôsledku:
- a) nedostatočného alebo nevhodného balenia, označenia, uloženia, upevnenia v dopravnom prostriedku,
 - b) nevhodnej alebo neodbornej manipulácií vykonávanou poisteným alebo ním

poverenou osobou pri nakladaní, vykladaní alebo prekladaní,

- c) prepravy v otvorených motorových vozidlách, okrem prípadov, ak povaha tovaru nedovoľuje jeho zakrytie,
 - d) oneskoreného dodania tovaru príjemcovi,
 - e) dopravnej nehody zapríčinennej prekročením prípustnej nosnosti motorového vozidla prepravujúceho tovar, prekročením povolenej rýchlosti alebo iným nedodržaním dopravných predpisov vodičom motorového vozidla, ktoré tovar alebo zariadenia prepravovalo,
 - f) prirodzenej povahy prepravovaného predmetu,
 - g) manipulácie pri vykládke zásielky v prípade voľne sypaného tovaru alebo kvapaliny prepravovanej v cisternách,
 - h) pôsobenia hmyzu, hlodavcov a iných drobných živočíchov,
 - i) zlyhania počítačového systému, softwaru, hardwaru, alebo iného elektronického zariadenia,
 - j) škody spôsobené chybnou funkciou alebo výpadkom chladiacich, mraziacich alebo vykurovacích zariadení, pokiaľ preprava trvala viac ako 32 hodín,
 - k) úmyselným konaním, nedbanlivosťou, podvodom, spreneverou alebo trestným činom zamestnancov poisteného, vrátane konania týchto osôb pod vplyvom alkoholu, liekov, alebo návykových látok.
12. Poistenie sa ďalej nevzťahuje na:
- a) náklady na údržbu poistených vecí, ich náhradné diely potrebné pri údržbe,
 - b) následné škody všetkého druhu (napr. ušlý zisk, zvýšené náklady na výrobu, pokuty, penále),
 - c) náklady vynaložené v súvislosti s odstraňovaním funkčných nedostatkov, ak tieto neboli spôsobené poistnou udalosťou,
 - d) náklady na dekontamináciu vody alebo pôdy,
 - e) následné náklady (napr. expresné poplatky, náklady na právne zastúpenie, technické vylepšenie veci po poistnej udalosti).
13. Za *primerané náklady* sa nepovažujú náklady za prácu nadčas, nočnú prácu, prácu v dňoch pracovného voľna a pokoja, náklady na zrýchlenú dopravu náhradných dielov, cestovné náhrady a náklady technikov a expertov zo zahraničia, ak na opravu je možné využiť tuzemských technikov a expertov).

Článok 6

Územná platnosť poistenia

1. Poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie iba v tom prípade, ak sa poistené veci nachádzali v čase poistnej udalosti na mieste

označenom v poistnej zmluve ako „miesto poistenia“. Toto obmedzenie neplatí pre poistené veci, ktoré boli následkom vzniknutej alebo bezprostredne hroziacej poistnej udalosti premiestnené z miesta poistenia.

2. Poistenie *prepravy zariadení a zásob* sa vzťahuje na škodové udalosti, ku ktorým dôjde na území Slovenskej republiky, Českej republiky, Rakúska, Poľska a Maďarska.
3. Poistenie *peňažného posla* sa vzťahuje na škodové udalosti, ku ktorým dôjde na území Slovenskej republiky.

Článok 7

Povinnosti poisťníka a poisteného

1. Okrem povinností stanovených právnymi predpismi je poistený povinný **počas trvania poistnej zmluvy**:
 - a) oznámiť bez zbytočného odkladu poisťovateľovi, že dojednal poistenie tej istej veci na tie isté riziká u iného poisťovateľa,
 - b) písomne oznámiť poisťovateľovi zmenu poistnej hodnoty poistených vecí alebo *súboru*, ak došlo v čase trvania poistenia k jej zmene aspoň o 10% poistnej sumy. Na základe oznámenia klienta o zmene poistnej hodnoty upraví poisťovateľ poistnú sumu a poistné pri nezmenených ostatných podmienkach,
 - c) zabezpečiť v priestoroch pod alebo na úrovni okolitého terénu uloženie zásob minimálne 12 cm nad úrovňou podlahy (napr. na paletách),
 - d) zabezpečiť primerané vykurovanie stavby, prípadne vypustiť vodu z potrubia, ak si to situácia vyžaduje a v prípade poruchy na vodovodnom zariadení zabezpečiť uzavretie prívodu vody,
 - e) v prípade *krádeže, lúpeže* alebo *straty* originálnych kľúčov alebo ich legálnych duplikátov od *chráneného priestoru* túto udalosť okamžite nahlásiť orgánom činným v trestnom konaní a zabezpečiť okamžitú výmenu zámkov,
 - f) v prípade signalizovaného poplachu cez *EZS s vývodom na ATV* neodkladne sa dostaviť na miesto poistenia, fyzicky overiť, či došlo k vlámaniu a následným škodám,
 - g) v prípade signalizovaného poplachu cez *EZS s vývodom na SRP* umožniť poverenej službe vstup do poistených priestorov objektu za účelom fyzického overenia, či v poistených priestoroch došlo k vlámaniu a následným škodám. V zmysle zmluvy o poskytovaní elektrickej ochrany objektu je ďalej povinný zabezpečiť, aby poverená služba po vyhlásení poplachu vykonávala

- fyzickú ochranu poisteného objektu až do príchodu poisteného na miesto poistenia,
- h) účtovné doklady týkajúce sa hospodárenia poisteného za predchádzajúce minimálne tri účtovné obdobia mať uložené minimálne v dvoch kópiách na rôznych adresách tak, aby nemohli byť poškodené, zničené alebo stratené súčasne,
- i) viesť si mesačné záznamy o príjmoch a výdavkoch spojených s prenajímaním poisteného majetku za predchádzajúce minimálne tri kalendárne roky. Tieto záznamy spolu s nájomnými zmluvami mať uložené minimálne v dvoch kópiách na rôznych adresách tak, aby nemohli byť poškodené, zničené alebo stratené súčasne,
- j) v prípade poistenia *prepravy zariadení a zásob*:
- dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy, súvisiace s prevádzkou motorového vozidla,
 - povoliť vedenie motorového vozidla len osobám na to oprávneným a spôsobilým,
 - dodržiavať maximálne prípustné zaťaženie motorového vozidla,
 - zabezpečiť stálu prítomnosť aspoň jednej osoby vo vozidle počas prepravy, alebo uložiť prepravované predmety v batožinovom alebo nákladnom priestore motorového vozidla tak, aby neboli tieto predmety viditeľné zvonku a vozidlo aj batožinový alebo nákladný priestor uzamknúť,
 - vznik škody spôsobený stratou, odcudzením, lúpežou, požiarom a dopravnou nehodou bezodkladne oznámiť polícii.
2. Okrem povinností stanovených právnymi predpismi je poistený povinný **ak nastane poistná udalosť**:
- a) pokiaľ nie je poistná udalosť, prípadne ňou vzniknutá *škoda* vyšetrená, nezmeniť stav *poškodenej* alebo *zničenej* poistenej veci bez vedomia poisťovateľa. To však neplatí, ak je taká zmena nutná, aby sa zabránilo vzniku ďalšej *škody* alebo aby sa *škoda* nezväčšila. Ďalej je poistený povinný uschovať *poškodené* alebo *zničené* veci alebo ich súčasti, pokiaľ poisťovateľ alebo ním poverené osoby nevykonajú ich obhliadku alebo nedajú písomný súhlas na ich zničenie,
- b) vyžiadať si predchádzajúci písomný súhlas poisťovateľa na opravu *poškodenej* poistenej veci. Pokiaľ sa k písomnému návrhu na opravu veci poisťovateľ nevyjadrí

- v lehote jedného týždňa od doručenia písomnej žiadosti, tak môže poistený urobiť aj bez súhlasu poisťovateľa,
- c) v prípade *odcudzenia* a zničenia cenín, cenných papierov, vkladných a šekových knižiek, platobných kariet a iných podobných predmetov, ktoré je možné zneužiť, bezodkladne začať s činnosťou zabraňujúcou ich zneužitiu (umorovanie, blokovanie),
- d) vynaložiť maximálne úsilie na to, aby doba prerušenia prevádzky bola čo najkratšia,
- e) umožniť poisťovateľovi kontrolovať priebeh obnovy prevádzky, povoliť poisťovateľovi kontrolovanie hospodárenia s vynaloženými prostriedkami na obnovu prevádzky a spolupracovať s poisťovateľom pri realizácii opatrení vedúcich k urýchlenému a úplnému obnoveniu prevádzky.

Článok 8

Horná hranica poistného plnenia

- Poistné plnenie poisťovateľa je obmedzené hornou hranicou, ktorá sa určí:
 - poistnou sumou alebo
 - limitom poistného plnenia tvoriacim súčasť poistnej sumy.
- Poistnou hodnotou je *východisková hodnota* veci. Ak poistený nie je platcom dane z pridanej hodnoty, je daň z pridanej hodnoty súčasťou poistnej hodnoty a je zahrnutá v poistnej sume.

Článok 9

Poistná suma

- Ak je možné určiť poistnú hodnotu majetku pri uzatváraní poistnej zmluvy, určí sa na návrh poisťníka horná hranica plnenia poistnou sumou vo výške zodpovedajúcej poistnej hodnote poisteného majetku v dobe uzatvárania poistnej zmluvy.
- Celková poistná suma uvedená v poistnej zmluve pre poistenie *súboru* alebo *výberu* vecí zodpovedá súčtu poistných súm pre jednotlivé veci vo *výbere* alebo *súbore*.
- Ak sa poisťuje *prerušenie prevádzky*, poistnú sumu určuje poistený tak, aby sa rovnala hodnote *hrubého zisku* za posudzované obdobie, resp. hodnote nájomného za posudzované obdobie, ktoré by poistený dosiahol, ak by k *prerušeniu prevádzky* nedošlo.

Článok 10

Limit poistného plnenia

- Ak nie je možné určiť poistnú hodnotu majetku pri uzatváraní poistnej zmluvy alebo sa poistenie vzťahuje iba na časť hodnoty poisteného majetku, určí sa na návrh

poistníka horná hranica plnenia limitom poistného plnenia (v poistnej zmluve „poistenie na 1. riziko).

2. Limit poistného plnenia je hornou hranicou pre súčet poistného plnenia poisťovateľa zo všetkých poistných udalostí v priebehu jedného poistného obdobia (pre poistné zmluvy s bežným poistným) alebo doby poistenia (pre poistné zmluvy s jednorazovým poistným).
3. Ak sa počas poistného obdobia (pre poistné zmluvy s bežným poistným), resp. doby poistenia (pre poistné zmluvy s jednorazovým poistným) zníži horná hranica poistného plnenia dohodnutá v poistnej zmluve v dôsledku vyplatenia poistného plnenia, je možné so súhlasom poisťovateľa na zvyšok poistného obdobia (pre poistné zmluvy s bežným poistným), resp. doby poistenia (pre poistné zmluvy s jednorazovým poistným) na písomnú žiadosť poisteného obnoviť limit poistného plnenia do jeho pôvodnej výšky doplatením poistného.
4. Pre riziká a náklady uvedené v písm. a) až f) tohto odseku platia tieto limity poistného plnenia:
 - a) 4.000.000,00 EUR pre škody spôsobené *povodňou, záplavou alebo zemetrasením*,
 - b) 20.000,00 EUR pre škody vzniknuté počas prepravy zariadení alebo zásob, ak bolo v poistnej zmluve dojednané riziko „preprava“, ,
 - c) 10.000,00 EUR pre škody spôsobené voľne žijúcimi živočíchmi,
 - d) 1.000,00 EUR pre náklady na odstránenie škody na samotnom *vodovodnom zariadení*,
 - e) 1.000,00 EUR pre náklady na spotrebovanú vodu uniknutú v dôsledku poškodenia alebo zničenia *vodovodného zariadenia*,
 - f) pre *odcudzenie* sú limity poistného plnenia stanovené typom a kvalitou prekonanej prekážky uvedenej v dokumente „Požadovaný spôsob zabezpečenia poistených vecí /1117“.

Článok 11

Poistné plnenie

1. Poistné plnenie poskytuje poisťovateľ v mene platnej na území Slovenskej republiky, pokiaľ nerozhodne o tom, že poskytne naturálne plnenie (opravou alebo výmenou vecí).
2. Ak bol predmet poistenia *poškodený, zničený* alebo *stratený*, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce *primeraným nákladom* na jeho

opravu alebo znovuzriadenie (napr. kúpou), ktoré sú v dobe poistnej udalosti obvyklé, znížené o cenu použiteľných zvyškov nahradzovaných častí poškodenej alebo zničenej veci.

3. Ak v dobe poistnej udalosti opotrebenie predmetu poistenia presiahlo 60% jeho *východiskovej hodnoty*, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce *primeraným nákladom* na jeho opravu alebo znovuzriadenie (napr. kúpou), ktoré sú v dobe poistnej udalosti obvyklé, znížené o časť zodpovedajúcu stupňu opotrebenia alebo inému znehodnoteniu *poškodenej, zničenej* alebo *stratenej* veci z doby pred poistnou udalosťou a ďalej o cenu použiteľných zvyškov nahradzovaných častí poškodenej alebo zničenej veci.
4. Ak poistený vykoná opravu poškodenej poistenej veci vo vlastnej opravovni, poisťovateľ uhradí primerané náklady za materiál a mzdy vynaložené za účelom opravy znížené o cenu použiteľných zvyškov nahradzovaných častí *poškodenej* poistenej veci.

Ak opotrebenie poškodenej poistenej veci presiahlo 60% jej *východiskovej hodnoty*, odpočíta poisťovateľ od nákladov na materiál časť zodpovedajúcu stupňu jej opotrebenia alebo iného znehodnotenia z doby pred poistnou udalosťou a cenu použiteľných zvyškov nahradzovaných častí *poškodenej* poistenej veci.
5. Ak došlo k *poškodeniu* alebo *zničeniu* poistenej veci v dôsledku rizika „lom stroja/elektroniky, je poistné plnenie poisťovateľa ohraničené technickou hodnotou poškodenej alebo zničenej poistenej veci v dobe poistnej udalosti.
6. Ak *poškodenú* poistenú vec nie je možné opraviť a dať do stavu, v akom bola pred poistnou udalosťou, ale je možné ju naďalej používať na pôvodný účel, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce znehodnoteniu *poškodenej* poistenej veci poistnou udalosťou.
7. Ak bola *poškodená, zničená* alebo *stratená* cudzia vec, je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie iba vtedy, ak je poistený povinný vynaložiť náklady na uvedenie *poškodenej* poistenej veci do predchádzajúceho stavu alebo nahradiť *zničenú* alebo *stratenú* poistenú vec a vlastník veci si tento nárok u neho písomne uplatnil. Výška poistného plnenia sa určuje rovnako

podľa ods. 1 až 5. Poistné plnenie sa vypláca poistenému.

8. Ak boli *poškodené, zničené alebo stratené* poistené ceniny (známky, stravné lístky, kolky a pod.), cenné papiere, vkladné a šekové knižky, platobné karty a iné podobné predmety, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce čiastke vynaloženej na umorenie uvedených predmetov poistenia. V prípade, že boli uvedené predmety poistenia zneužitú, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce čiastke, o ktorú sa jeho majetok zneužitím týchto predmetov poistenia zmenšil. Poisťovateľ však nehradí ušlé úroky a iné výnosy.
9. Ak boli *poškodené, zničené alebo stratené* poistené *predmety historickej a kultúrnej hodnoty, umelecké predmety a zbierky*, drahé kovy a akékoľvek predmety z nich vyrobené, nezasadené perly a drahokamy, náramkové hodinky, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce nákladom na ich uvedenie do pôvodného stavu. V prípade, že nie je možné uviesť predmet poistenia do pôvodného stavu, poisťovateľ vyplatí poistné plnenie zodpovedajúce znehodnoteniu *poškodenej* poistenej veci poistnou udalosťou poistenému, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, najviac však poistnú sumu stanovenú pre tento predmet poistenia.
10. V prípade úplného alebo čiastočného *prerušenia prevádzky* v dôsledku škody na poistenom majetku vzniká poistenému právo, aby mu poisťovateľ uhradil:
 - a) „stratu na hrubom zisku“, teda:
 - i. sumu určenú ako súčin miery *hrubého zisku* a rozdielu medzi obratom z hospodárskej činnosti, ktorý by poistený za dobu *prerušenia prevádzky* dosiahol, keby *prerušenie prevádzky* nenastalo, a obratom, ktorý poistený počas doby *prerušenia prevádzky* dosiahol,
 - ii. sumu dodatočných nákladov za podmienky, že ich poistený vynaložil so súhlasom poisťovateľa, maximálne však do sumy, ktorá sa rovná súčinu miery *hrubého zisku* a časti obratu z hospodárskej činnosti, ktorý poistený dosiahol počas doby prerušenia prevádzky vďaka vynaloženým dodatočným nákladom,
 - b) „stratu na *nájomnom*“, teda:
 - i. sumu určenú ako rozdiel medzi *nájomným*, ktoré by poistený získal, keby k prerušeniu prevádzky nedošlo a *nájomným*, ktoré poistený počas *prerušenia prevádzky* získal.
11. Pri výpočte výšky poistného plnenia podľa ods. 9 poisťovateľ zohľadní udalosti a náklady, ktoré preukázateľne ovplyvňujú *hrubý zisk, nájomné* alebo obrat z hospodárskej činnosti, keby k prerušeniu prevádzky nedošlo (napr. strata odberateľa v dôsledku jeho zániku, poveternostné vplyvy a pod.).
12. Pri *poškodení* alebo *zničení* jednotlivéj poistenej veci zo *súboru* alebo *výberu* je hornou hranicou poistného plnenia poistná suma jednotlivéj poškodenej alebo zničenej veci, nie celková poistná suma stanovená pre celý *súbor* alebo *výber*.
13. Ak je poistná suma nižšia o viac ako 10 % ako poistná hodnota poistenej veci, *výberu* alebo *súboru* v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou, nastáva podpoistenie. To isté platí ak je poistná suma pre stratu na *hrubom zisku* a stratu na *nájomnom* nižšia ako je hodnota *hrubého zisku* a *nájomného*, ktorú by poistený od vzniku majetkovej škody dosiahol za posudzované obdobie, keby k *prerušeniu prevádzky* nedošlo. Ak nastane podpoistenie, je poisťovateľ oprávnený upraviť poistné plnenie určené podľa ods. 1 až 11 vynásobením pomerom poistnej sumy k poistnej hodnote poistenej veci, *výberu* alebo *súboru* (podľa predmetu poistenia v poistnej zmluve) na mieste poistenia v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou. Toto ustanovenie sa neuplatňuje v prípade poistenia prvého rizika (čl. 10).
14. Ak je poistná suma vyššia ako poistná hodnota poistenej veci, *výberu* alebo *súboru* v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou, poisťovateľ je povinný plniť len do výšky poistnej hodnoty poistenej veci v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou.
15. Poistné plnenie vypočítané podľa ods. 1 až 11 a zvýšené o náhradu nákladov podľa čl. 3 ods. 3 písm. a) a b) nemôže prekročiť výšku poistnej sumy dohodnutej v poistnej zmluve, a ak je v poistnej zmluve uvedený nižší limit poistného plnenia, tak nemôže prekročiť výšku tohto limitu.
16. Pokiaľ poisťovateľ rozhodol v zmysle ods. 1 o poskytnutí naturálneho plnenia a poistený napriek tomu vykonal opravu alebo výmenu, poskytne poisťovateľ poistné plnenie len do tej výšky, ktorú by poskytol, keby poistený postupoval podľa jeho pokynov.

17. Nárok na poistné plnenie v zmysle ods. 9 vzniká poistenému až okamihom začatia obnovy prevádzky, t.j. začatím rekonštrukčných prác, resp. minimálne dodávateľom potvrdenou objednávkou veci, ktorá má nahradiť poškodený, zničený alebo stratený poistený majetok.
18. Ak je poistený povinný odviešť daň z pridanej hodnoty podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, je súčasťou poistného plnenia aj táto daň. Poisťovateľ ju hradí aj nad výšku poistnej sumy.

Článok 12

Uvedenie do pôvodného stavu

1. Poistený je povinný po poistnej udalosti opraviť alebo znovuzriadiť *stavbu* rovnakého účelu na pôvodnom mieste do troch rokov od vzniku poistnej udalosti. Ak nie je možné z právnych dôvodov alebo kvôli hospodárnosti či bezpečnosti znovuzriadiť *stavbu* na pôvodnom mieste, môže poistený po písomnom súhlase poisťovateľa znovuzriadiť stavbu rovnakého účelu na inom mieste.
2. Ak sú predmetom poistenia hnutelné veci, ktoré boli poškodené, poistený je povinný tieto veci do troch rokov od vzniku poistnej udalosti uviesť do pôvodného stavu tak, aby mohli ďalej slúžiť na svoj pôvodný účel.
3. Ak sú predmetom poistenia hnutelné veci, ktoré boli zničené alebo stratené, poistený je povinný znovuzriadiť veci rovnakého druhu a kvality do troch rokov od vzniku poistnej udalosti. Poistený túto podmienku splní, ak znovuzriadené veci budú mať rovnaké

technické parametre a budú slúžiť poistenému na rovnaký účel ako pôvodné zničené alebo stratené veci.

4. Poisťovateľ hradí len primerané náklady na uvedenie poistenej veci do pôvodného stavu pred poistnou udalosťou. Poisťovateľ nie je povinný hradíť náklady vynaložené poisteným pri oprave alebo znovuzriadení poškodenej alebo zničenej poistenej veci, ktoré majú za následok vylepšenie technických alebo iných parametrov poistenej veci oproti stavu pred poistnou udalosťou.
5. Ak v lehote uvedenej v ods. 1 až 3 poistený nedá poškodené poistené veci do pôvodného stavu alebo zničené alebo stratené poistené veci znovuzriadi, je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie len do výšky skutočne vynaložených nákladov v lehote uvedenej v ods. 1 až 3, minimálne však vo výške zodpovedajúcej nákladom na ich opravu alebo znovuzriadenie znížené o časť zodpovedajúcu stupňu opotrebenia alebo inému znehodnoteniu poškodenej alebo zničenej veci z doby pred poistnou udalosťou a ďalej o cenu použiteľných zvyškov nahradzovaných častí.

Článok 13

Záverečné ustanovenia

1. Od ustanovení čl. 1 až 12 OD-SME-AR sa možno v poistnej zmluve odchyliť.
2. Tieto osobitné dojednania sú účinné od 22.11.2017 a sú súčasťou poistnej zmluvy.